

[Westh.]

og kommuneplaner vil således først kunne vedtages efter en offentlig debat, hvori der er indgået alternative forslag.

Når planerne er vedtaget, må man naturligvis sikre, at de også kan føres ud i livet. Ellers har planlægningsarbejdet været omsonst, og borgerne vil ikke kunne forstå, hvorfor de skulle deltage i det. Denne lov er et nyttigt og naturligt værktøj til at sikre, at udviklingen kommer til at rette sig efter de planer, der er vedtaget, således at planerne ikke blot bliver gennemført som vedtaget, men også bliver det på det tidspunkt, der er hensigtsmæssigt i forhold til den økonomiske planlægning.

Kommunerne får nu en reel mulighed for at koordinere den fysiske og den økonomiske planlægning. Kommunerne får bedre mulighed for at lave en rationel udbygning af f. eks. spildevandsledninger, vandforsyning og el. Kommunerne kan dermed undgå det ressourcespild, der uvægerlig vil være, når man, som det ofte har været tilfældet, først må udvikle lidt her og så lidt dér, alt efter hvor der var jord til salg. Jeg vil også fremhæve, at denne lov også vil kunne betyde, at kommunerne lettere vil kunne spare på den vigtige ressource, der hedder landbrugsjord, af samme grunde som de førnævnte.

Til slut blot dette: denne lov vil uden tvivl blive hilst velkommen af mange, mange kommunalbestyrelser og kommunalbestyrelsesmedlemmer fra praktisk taget alle partier. Jeg synes derfor ikke, at man skal gøre loven til det helt store principspørgsmål, som nogle partier ifølge dagspressen agter at gøre det. Man skal se loven som en naturlig følge af hele udviklingen inden for planlægningslovgivningen. Muligheden for at ekspropriere i henhold til denne lov er da heller ikke mere vidtgående end de bestemmelser, der findes om ekspropriation af jord til rekreative formål i anden planlægningslovgivning.

Tang Sørensen (FP):

De af ministeren stillede ændringsforslag til dette lovforslag er et fremskridt, kan man næsten tillade sig at sige. Disse ændringsforslag gør, at det egentlige lovforslag ikke bliver så rigoristisk, som der var lagt op til.

Ændringsforslag nr. 1 går ud på, at nu skal man ikke mere kunne ekspropriere, når en planlægning er iværksat, i modsætning til den oprindelige ordlyd i lovforslaget, nu skal der

foreligge godkendte kommuneplaner. Men så kommer der en sætning bagefter, som fremskridtspartiet ikke er tilhænger af: man skal også kunne ekspropriere efter midlertidige rammer for indholdet af lokalplaner. Det er en særdeles farlig tendens at komme ind på, fordi disse midlertidige lokalplaner eller dispositionsplaner jo ikke har været ude til høring hos borgerne i de enkelte kommuner, det er planer, der er lavet af kommunalbestyrelserne og på embedsmandsplan. Vi finder, det vil være forkert, at man, hvis dette lovforslag – hvad vi ikke håber – bliver vedtaget, får adgang til at ekspropriere efter disse midlertidige planer.

Derfor vil jeg foreslå folketetinget, at man stemmer for det af fremskridtspartiet stillede ændringsforslag, hvorved man fjerner den sidste sætning i det af ministeren stillede ændringsforslag, således at man kun kan ekspropriere efter godkendte kommuneplaner.

Aksel Pedersen (V):

Venstre vil stemme imod ekspropriationslovforslaget ud fra den forudsætning, at et samfund fungerer des bedre, jo mindre man griber ind i den enkeltes frihed. Det at ekspropriere er et voldsomt indgreb, som kun skal bruges, hvor almenvellet kræver det, og det ligger jo allerede i de bestående ekspropriationslove.

Vi finder, at forslaget går meget vidt, og vi mener, at det giver nogle muligheder, som helt går imod det, et samfund har behov for. I øvrigt synes vi, at der er en vis, skal vi sige planmulighed i det, at man ikke får jorden tilbudt på én gang, som man ønsker det fra hr. Wesths side. Det kan selvfølgelig være meget tiltalende for en byplanlægger at kunne tage den jord, han vil have. Jeg vil gerne have lov at spørge, om ikke man tror, at vore byer ville have fået et meget ensartet, frimærkeagtigt præg, hvis byplanlæggerne havde kunnet tage jorden ind, som de havde lyst til. Det var et sidespring.

Fra venstre vil vi stemme for ændringsforslag nr. 1, 3 og 4. Vi vil stemme for nr. 3, fordi det giver en rimelig klageadgang. De to andre ændringsforslag betyder lettelser i det forslag, der var fremsat, og dem vil vi også stemme for.

Grove (KF):

Fra konservativ side mener vi ganske klart, at kommuneplanloven allerede i øjeblikket giver rigelig adgang til ekspropriation af fast ejendom.

Når hr. Westh taler om, at borgerne skal